

Til lovforslag nr. L 315. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 22. juni 1993

Betænkning

over

Forslag til lov om kommunal aktivering

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund,

Dansk Flygtningehjælp,

Dansk Socialrådgiverforening,

Foreningen af Daghøjskoler i Danmark og

Forstanderkredsen for produktionsskoler/produktionshøjskoler.

Der er af socialministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Socialministeren har over for udvalget oplyst følgende:

Udfaldsproblemet:

Ledige, som falder ud af dagpengesystemet, og som ikke er berettiget til kontanthjælp, vil kunne modtage andre former for hjælp efter den sociale lovgivning.

Ifølge bistanndsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at yde rådgivning og vejledning til personer med problemer.

Endvidere vil der kunne ydes hjælp til revalidering efter § 43, når en person med nedsat erhvervsevne efter en konkret vurdering har brug for revalideringshjælp for at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet. Hjælp til revalide-

ring er uafhængig af formueforhold og ægtefællens indtægter. Hjælpen kan ydes til omskoling, optræning eller uddannelse. Det må formodes, at en stor del af de personer, der falder ud af dagpengesystemet, vil være berettiget hertil.

Endelig vil nogle af de personer, der »falder ud« efter 2. delperiode, kunne ansøge om og være berettiget til førtidspension. Betingelserne for at få førtidspension er, at erhvervsevnen er varigt nedsat, og at det ikke er muligt at iværksætte foranstaltninger, der mere varigt kan forbedre erhvervsevnen. Inden der indstilles til pension, skal revalideringsmulighederne være søgt afprøvet.

Ledige, som falder ud af dagpengesystemet, men som ikke er berettiget til kontanthjælp, vil ikke kunne modtage tilbud om aktivering ifølge forslag til lov om kommunal aktivering. Ovennævnte gruppe af ledige vil delvis være omfattet af forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik for så vidt angår aktiveringsredskaberne, men ikke ydelserne og rettighederne. Arbejdsministeriets satspulje ville kunne anvendes i forbindelse med at sikre aktive-ringstilbud til denne gruppe.

Notificering af lovforslaget i EF:

Lovforslaget indebærer mulighed for at yde økonomisk støtte til virksomheder, der ansætter en ledig i enten jobtræning eller et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb. Desuden foreslås det, at det skal være muligt at variere tilskudsperiodens længde ved individuel aftale for så vidt angår jobtræning og såvel om tilskudsperiodens længde som om tilskuddets

størrelse i relation til særligt tilrettelagte jobtræningsforløb.

EF-Kommissionen betragter som udgangspunkt sådanne støtteordninger for omfattet af EØF-Traktatens regler om statsstøtte. Det betyder, at de danske myndigheder er forpligtet til også at notificere disse arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, hvis sigte er at aktivere ledige. EF-Kommissionen undersøger derefter, hvorvidt lovforslaget er i overensstemmelse med Traktatens regler. Det er en forudsætning for lovens ikræfttræden, at Kommissionens endelige godkendelse foreligger inden den 1. januar 1994.

Et mindretal (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) har noteret sig, at de 6 forligspartier, KF, V, FP, CD, RV og KRF, opfatter ændringsforslag nr. 10 til § 15 som en udmøntning af aftalen om aktiveringsinitiativer af 8. maj 1992, hvorefter oplæringsydelsen opretholdes uændret. De første 20 timers aktivering vil dog altid skulle honoreres med oplæringsydelsens første trin, dvs. med 50 kr. pr. time.

For de aktiveringstimer, der måtte ligge ud over 20 timer ugentligt, vil ydelsen blive beregnet efter de sædvanlige regler for oplæringsydelse, dvs. med enten 50, 60 eller 67 kr. pr. time.

Mindretallet har samtidig noteret sig, at aftalen af 8. maj 1992 i øvrigt fortsætter uændret.

Et andet mindretal (Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) bekræfter indholdet i udtalelsen ovenfor fra mindretallet (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vedrørende udmøntningen af aktiveringsforliget indgået mellem KF, V, FP, CD, RV og KRF.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling,

men vil stemme for det af socialministeren under nr. 10 stillede ændringsforslag.

Mindretallet betragter regeringens samlede økonomiske udspil som en helhed. Da Det Konservative Folkeparti og Venstre er modstandere af regeringens samlede plan, vil de to partier stemme imod alle regeringens lovforslag, uanset at partierne ville kunne støtte enkelte af lovforslagene, hvis de ikke indgik i den fremlagte helhed. Nogle af lovforslagene har partierne ved tidligere lejligheder selv fremlagt, men i helt andre sammenhænge.

Regeringens samlede økonomiske plan består af tre elementer: Nye offentlige udgifter, ændringer i dagpengesystemet og omlægning af skattesystemet. Samlet lægger disse tre elementer op til en ny kurs i den økonomiske politik, som har en forkert ideologisk drejning og er økonomisk uansvarlig.

For det første har regeringen foreslået nye offentlige udgifter på 11-12 mia. kr. i 1994. Regeringen har dermed brudt de sidste 10 års stramme udgiftspolitik og har sat kursen mod nye udvidelser af den offentlige sektor.

For det andet indebærer den foreslåede skatteomlægning, at det private erhvervslivs kapitalgrundlag i de kommende år vil blive udhulet af avanceskatter på aktier, ejendomme og goodwill samtidig med, at erhvervslivets konkurrenceevne bliver forringet. Boligudgiften for boligejere vil stige, således at de private ejerboliger stilles ringere i forhold til de offentligt støttede udlejningsboliger. Den foreslåede bruttoskat vil forringe vilkårene for ny privat pensionsopsparing.

For det tredje har regeringen fremlagt en arbejdsmarkedspolitik, som slet ikke løser strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, men tværtimod cementerer de bestående stivheder og lægger grunden til forøgede udgifter til arbejdsmarkedspolitikken i de kommende år.

Samlet udgør regeringens økonomiske udspil en ideologisk drejning, hvor den offentlige sektor vil vokse kraftigt, medens der bliver lagt større byrder på den private sektor.

Mindretallet finder det aldeles utroværdigt og uansvarligt, når regeringen lover skattelettelser samtidig med, at de offentlige udgifter og underskuddet på de offentlige budgetter vokser.

Den nye kurs mod større offentlige udgifter

vil tværtimod udløse store skatteregninger i fremtiden.

Der er enkelte forslag om skattelettelser m.v. i den samlede pakke, som mindretallet ud fra en isoleret betragtning ville kunne støtte.

En ansvarlig økonomisk politik kræver imidlertid, at lettelser og finansiering hører sammen.

Mindretallet er derfor nødt til at se lovforslagene om lettelser og skærper under ét. Da regeringen ikke har taget initiativ til reelle forhandlinger om den samlede økonomiske plan, har mindretallet ikke fået mulighed for at opnå grundlæggende ændringer i regeringens udspil. I konsekvens heraf vil mindretallet stemme imod alle regeringens lovforslag.

Mindretallet stemmer imod regeringens såkaldte arbejdsmarkedsreform, da der ikke er tale om nogen reform. Det er en videreførelse af en arbejdsmarkeds politik, som har bidraget stærkt til at skabe de strukturelle problemer på det danske arbejdsmarked, der er en medvirkende årsag til, at ledigheden permanent har været helt uacceptabelt høj i en årrække.

Regeringens udspil trækker i den helt forkerte retning: Dagpengeniveauet er alt for højt, og varigheden på over 9 år med mulighed for forlængelse er hel uacceptabel.

Uafhængige eksperter har gentagne gange påpeget, at dagpengeydelse og den lange dagpengeperiode skal ændres for at nedbringe strukturledigheden.

Mindretallet er enig med den nye vismand, professor Torben Andersen, der i Arbejdsgiveren af 8. juni 1993 skriver: »På ydelsessiden indebærer de fremlagte lovforslag så godt som ingen realitetsændringer i forhold til det hidtil gældende system. Med uændrede dagpengeydelser videreføres således de impulser, der udgår fra dagpengesystemet til sammenpresning af lønstrukturen. Dette har negative konsekvenser for beskæftigelsen og for fordelingen af denne.«

Sådan som bruttoskatten er udformet, er det blevet en generel ekstraskat, som mindretallet på enhver måde må tage afstand fra.

Mindretallet beklager også, at tanken om en decentral arbejdsmarkeds politik reelt er indholdsløs, når op imod 10 af de 12 mia. kr. bruges centralt.

Selv om regeringen har taget nogle elementer fra KV-regeringens planer til en reform af

arbejdsmarkedet, har den desværre gjort dette ved at sætte dem ind i en sammenhæng, som ikke skaber den nødvendige dynamik, der er forudsætningen for varig fremgang i beskæftigelsen. I værste fald kan dens kortsigtede løsninger stille sig i vejen for den langsigtede forbedring og dermed gøre ondt værre.

Mindretallet frygter, at flere af regeringens elementer vil bidrage til at forlænge den eksisterende arbejdsløshedskø.

Mindretallet vil derfor stemme imod regeringens forslag og i stedet arbejde videre for en egentlig reform af arbejdsmarkedet og forsæt tage de nødvendige initiativer til en langsigtet forbedring.

Da socialministerens lovforslag indgår som en del af regeringens samlede udspil til en skatte- og arbejdsmarkedsreform m.v., må mindretallet afvise forslaget som helhed.

Specielt skal mindretallet dog ikke undlade særligt at fremhæve den forringelse af ungdomsydelsesordningen, som de foreslåede ændrede visitationsregler indebærer.

Mindretallet beklager dybt, at Rødkløverregeringen via dette lovforslag vil gennemtvinge en sådan forringelse, oven i købet så kort tid efter, at der i forbindelse med den i februar måned d.å. indgåede tillægsaftale til aktiveringsforliget af 8. maj 1992 netop blev givet en midlertidig og begrænset adgang til at dispensere fra tidsfristen.

Denne midlertidige dispensationsadgang blev gennemført for resten af indeværende år med henblik på at afhjælpe det pukkelproblem, som nogle få kommuner har. Ordningen har dårligt haft tid til at virke, hvorfor en forlængelse endsiges en udvidelse og permanentgørelse savner ethvert erfaringsgrundlag.

Mindretallet stiller sig derfor uforstående over for regeringens bevæggrunde til at gennemføre en permanent forringelse af ungdomsydelsesordningen ved at forlænge visitationsperioden for unge kontanthjælpsmodtagere, som jo netop har brug for at komme i gang så hurtigt som muligt.

Et andet mindretal (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men kan stemme for de af socialministeren under nr. 4, 5 og 15 stillede ændringsforslag.

Mindretallet bemærker, at lov om kommunal aktivering skal ses i tæt sammenhæng med arbejdsministerens forslag om aktivering.

Mindretallet modsætter sig ikke, at kontanthjælpsmodtagere får et tilbud om arbejde, tværtimod. Men der skal så være tale om et tilbud, der forbedrer den pågældendes sociale situation. Det mener mindretallet slet ikke sker efter dette forslag.

Lovforslaget er stort set endt med at være et forslag, hvorefter kontanthjælpsmodtageren skal arbejde for kontanthjælpen, uden at dette medfører mulighed for at komme i a-kasse med deraf efterfølgende muligheder for at kunne udnytte de arbejdsmarkedsordninger, der ligger heri.

Derved fastholdes den pågældende i kontanthjælpsystemet. Mindretallet er af den mening, at kontanthjælpsmodtagerne skal støttes, så de kommer i en forbedret uddannelses- og arbejdssituation.

Det sker ikke med dette lovforslag.

Mindretallet er af den mening, at kommunerne ikke kan fremskaffe alle de tilbud, der nu skal til, i og med at alle kontanthjælpsmodtagere skal tvinges ind under disse ordninger.

Mindretallet er også af den mening, at der fremover ikke vil blive udbudt ret mange ordinære fuldtidsstillinger for ufaglærte i kommunerne, men at disse vil blive fyldt op af kontanthjælpsmodtagere med arbejdstid og lønvilkår, der ikke er overenskomstmæssig.

Af en lang række svar på spørgsmål fremgår det, at ud over at der vil komme flere kontanthjælpsmodtagere fremover på grund af arbejdsministerens forslag til ny dagpengelov, så vil der med dette lovforslag blive tale om tusinder af mennesker, der skal leve af løsarbejde i et kontanthjælpsystem, de ikke kan komme ud af igen.

Mindretallet har end ikke kunnet komme igennem med, at arbejde i frivillige, kulturelle, humanitære og sociale organisationer m.v. kunne betragtes som arbejde. Dette på trods af, at det vil blive meget svært ikke mindst i store kommuner at finde beskæftigelse til både kontanthjælps- og dagpengemodtagere.

Det skal tilføjes, at i sidste øjeblik lykkedes det KF, V og FP at forringe vilkårene for de unge på ungdomsydelse ikke kun ved at fastholde regeringen på ungdomsydelsesforliget, men direkte ved at få forringet vilkårene for

dem, der arbejder mere end 20 timer ugentligt i et beskæftigelsesprojekt. Som oftest vil dette være unge forsørgere. Det finder mindretallet er helt urimeligt.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til forkastelse.

Et *tredje mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men kan stemme for de af socialministeren stillede ændringsforslag og bemærker i øvrigt:

Lovforslaget giver intet incitament til at finde sig et lønnet arbejde og giver dermed ikke noget incitament til at løse arbejdsløshedsproblemet. Det bliver blot udskudt.

Borgerne har nu gennem mange år oplevet, at kommunerne ikke har været i stand til at løse problemet. Det er på tide at erkende dette og så, i stedet for at lade det være en offentlig opgave, lægge det over til et privat initiativ, hvor der lægges vægt på, at de ledige skal have et incitament til at finde sig et arbejde.

Lovforslaget er sikkert velment, men det er lappeløsninger på nogle symptomer på problemer, der har oprindelse et helt andet sted.

I stedet for disse lappeløsninger skulle Folketinget hellere koncentrere sig om at løse arbejdsløshedsproblemet. Det sker kun ved at samle kræfterne om at gennemføre ærlige skattelettelser af markant størrelse, finansieret ved store offentlige besparelser.

Ændringsforslag

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, FP, CD, RV og KRF):

Til § 2

1) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Der henvises til de redskaber om aktivering, som er nævnt i kapitel 3-10 i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, i det omfang disse redskaber ikke er reguleret ved denne lov eller den øvrige sociale lovgivning.«

Til § 4

2) *Stk. 2, 1. pkt.*, affattes således:

»Arbejdstiden i jobtræning fastsættes af kommunalbestyrelsen efter aftale med arbejdsgiveren.«

Til § 5

3) Stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Arbejdstiden i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb fastsættes af kommunalbestyrelsen efter aftale med arbejdsgiveren.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, FP, CD, RV og KRF):

Til § 9

4) Stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Tilbudet skal påbegyndes senest efter en sammenhængende periode med 13 ugers kontanthjælp.«

5) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Deltager kontanthjælpsmodtageren i et vejlednings- og introduktionsprogram efter § 3, stk. 2, forlænges perioden for påbegyndelsen af tilbud om aktivering til op til 19 ugers kontanthjælp.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, FP, CD, RV og KRF):

Til § 10

6) Stk. 1 affattes således:

»Tilbud om aktivering i form af ungdomsydelse skal være på mindst 20 timer om ugen og have en varighed på 6 måneder.«

Til § 12

7) 3. pkt. udgår, og i stedet indsættes som nye punkummer:

»I handlingsplanen beskrives kontanthjælpsmodtagerens beskæftigelsesmål. Med udgangspunkt i kontanthjælpsmodtagerens ønsker og forudsætninger og under hensyntagen til arbejdsmarkedets behov angives tillige, hvilke arbejdsmarkedspolitiske eller andre aktiviteter der kan bidrage til opfyldelse af målet.«

Til § 14

8) I stk. 1 udgår **2. pkt.**, og i stedet indsættes som nye punkummer:

»I jobtræning hos offentlige arbejdsgivere kan lønnen højst udgøre 81 kr. pr. time eksklu-

sive feriepenge m.v. Den maksimale timeløn reguleres procentuelt i overensstemmelse med reguleringen i de offentlige lønskalaer.«

9) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Til kontanthjælpsmodtagere under 25 år udbetales der i jobtræning med 20 timer om ugen ungdomsydelse i form af lønnen efter stk. 1.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

Til § 15

10) § 15 affattes således:

»§ 15. Til kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der deltager i et vejlednings- og introduktionsprogram efter § 3, stk. 2, udbetales ungdomsydelse beregnet efter reglerne om kontanthjælp i lov om social bistand, dog mindst med et beløb svarende til satsen for unge udeboende under 23 år.

Stk. 2. Til kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der deltager i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, jf. § 5, udbetales en oplæringsydelse, som i de første 20 timer om ugen udgør 52,20 kr. pr. time.

Stk. 3. For timer ud over 20 timer om ugen udgør oplæringsydelsen for kontanthjælpsmodtagere under 23 år følgende:

- 1) Første gang en modtager deltager i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 52,20 kr. pr. time,
- 2) anden gang en modtager deltager i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 62,65 kr. pr. time, hvis der kan fremvises et oplæringsbevis, jf. stk. 7, og
- 3) tredje og efterfølgende gange en modtager deltager i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 69,95 kr. pr. time, hvis der kan fremvises et oplæringsbevis, jf. stk. 7.

Stk. 4. For timer ud over 20 timer om ugen udgør oplæringsydelsen for 23-24 årige kontanthjælpsmodtagere 69,95 kr. pr. time.

Stk. 5. Ud over oplæringsydelsen efter stk. 2-4 ydes, jf. § 01, et tillæg, der svarer til det beløb, hvormed den kontanthjælp, som den unge ville have været berettiget til, overstiger oplæringsydelsen.

Stk. 6. Den i stk. 2-4 nævnte ydelse reguleres en gang årlig den 1. januar med satsregule-

ringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 7. Til kontanthjælpsmodtagere, der deltager i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, udstedes der et oplæringsbevis, hvis der anmodes herom. Oplæringsbeviset skal indeholde oplysninger om, hvilke kvalifikationer kontanthjælpsmodtageren har opnået i jobtræningsforløbet.

Stk. 8. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om oplæringsydelse og oplæringsbevis.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, FP, CD, RV og KRF):

Til § 16

11) *Stk. 2, 2. pkt.*, udgår.

Ny paragraf

12) Efter § 16 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Ydelser i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb efter § 15 og § 16 kan efter fradrag af arbejdsmarkedsbidraget ikke overstige arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb. Ville modtageren være berettiget til en højere ydelse efter reglerne om kontanthjælp i lov om social bistand, ydes et tillæg svarende til forskellen. Overstiger kontanthjælpen i øvrigt oplæringsydelsen, jf. § 15, stk. 2 eller stk. 3 og 4, eller projektydelsen efter § 16, stk. 2, ydes ligeledes et tillæg svarende til forskellen.«

Ny paragraf

13) Efter § 17 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Til kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der deltager i et tilbud om aktivering efter kapitel 3 inden 3 måneder efter udløbet af en aktiveringsperiode med ungdomsydelse, udbetales der løn, oplæringsydelse eller kontanthjælp i overensstemmelse med reglerne i § 14, § 15 og § 17, stk. 1.«

Til § 22

14) *Stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Det samme gælder kommunens udgifter til løntilskud i tilbud om aktivering med 20 timer om ugen, udgifter til oplæringsydelse efter § 15, stk. 2, og udgifter til oplæringsydelse efter §

15, stk. 3 og 4, dog højst med et beløb svarende til den kontanthjælp, den unge ellers ville være berettiget til.«

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, FP, CD, RV og KRF):

15) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»*Stk. 2.* I tilbud om aktivering af kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 25 år, refunderer staten 50 pct. af en kommunes udgifter til aktiveringsydelse.

Stk. 3. Staten refunderer 50 pct. af kommunernes udgifter til tillæg efter § 01.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

Til § 24

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, FP, CD, RV og KRF):

16) *Stk. 2, nr. 2*, affattes således:

»2) Aktivering ud over 20 timer om ugen af kontanthjælpsmodtagere under 25 år, jf. § 14, stk. 2, og udgifter til oplæringsydelse efter § 15, stk. 3 og 4, der overstiger et beløb svarende til den kontanthjælp, den unge ellers ville være berettiget til.«

17) I *stk. 2* indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Godtgørelse efter § 18.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at der i lovforslaget indsættes en henvisning til bestemmelserne om de forskellige aktiveringsredskaber i kapitel 3-10 i det af arbejdsministeren fremsatte lovforslag L 272 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Med ændringsforslaget fremhæves det således, at de aktiveringsredskaber, der for kontanthjælpsmodtagere er beskrevet i lovforslaget om kommunal aktivering, skal ses i sammenhæng med redskaberne i L 272.

Til nr. 2 og 3

Med ændringsforslagene tydeliggøres det, at fastsættelse af arbejdstidens længde sker efter aftale med arbejdsgiveren i de tilfælde, hvor

kommunalbestyrelsen ikke selv er arbejdsgiver i jobtræningen eller i det særligt tilrettelagte jobtræningsforløb.

Til nr. 4 og 5

Det indgår i regeringens aftale med Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi i 1994 og 1995, at regeringen fremsætter forslag om, at visitationsperioden for ungdomsydelse udgør 13 uger for alle. Det er herved en forudsætning, at kommunerne bestræber sig på at yde tilbud så tidligt som muligt.

Ændringsforslagene medfører, at kommunerne får større frihed til også for unge under 21 år at afgøre, hvornår tilbudet skal afgives inden for de første 13 uger. Kommunerne gives hermed bedre muligheder for at anvende ressourcer på den svage gruppe af unge under 21 år frem for at bruge ressourcer på unge, som alligevel ville finde beskæftigelse eller gå i gang med en uddannelse inden for de første 13 uger.

Det skønnes, at forlængelsen af visitationsperioden fra 6 til 13 uger medfører, at 6.700 færre personer bliver aktiveret i ungdomsydelsen, sammenlignet med lovforslaget, i et normalår. Herved opstår en besparelse svarende til driftsudgifterne ved aktivering, medens de samlede forsørgelsesudgifter skønnes at være uændrede. Den samlede offentlige besparelse udgør 24 mio. kr. i 1994 og 28 mio. kr. i 1995 og de følgende år (1994 PL-niveau).

Til nr. 6

Formålet med ændringsforslaget er at tydeliggøre indholdet af kommunernes pligtmæssige ungdomsydelsestilbud for så vidt angår tilbudets omfang og varighed, dvs. en ugentlig arbejdstid på mindst 20 timer og en varighed på 6 måneder. Kommunerne kan dog vælge at give tilbud af en længere varighed end 6 måneder. Der vil i så fald være tale om tilbud, der rækker ud over det pligtmæssige tilbud.

Til nr. 7

Ændringsforslaget har til formål at tydeliggøre, at der ved udarbejdelse af den individuelle handlingsplan ud over hensyntagen til kontanthjælpsmodtagerens ønsker og forudsætninger også skal lægges vægt på, hvilke ar-

bejdsmarkedspolitiske eller andre aktiviteter der kan bidrage til opfyldelse af beskæftigelsesmålsætningen. Ved udarbejdelse af handlingsplanen forudsættes det, at der mellem kommunen og kontanthjælpsmodtageren kan opnås enighed om, hvilke elementer der skal indgå i planen.

Til nr. 8

Ændringsforslaget vedrører bestemmelser, der er indeholdt i såvel dette lovforslag som i L 272 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. For at sikre overensstemmelse mellem de to lovforslag stilles det teknisk prægede ændringsforslag som en konsekvens af de samtidig af arbejdsministeren stillede ændringsforslag til L 272.

Til nr. 9

Med ændringsforslaget sker der en begrebsmæssig tydeliggørelse af ungdomsydelsen som den ydelse, der udbetales som løn i jobtræning med 20 timer om ugen. Med forslaget præciseres sammenhængen med refusionsreglen i § 22, stk. 1, hvoraf det fremgår, at kommunen ved tilbud om jobtræning får refunderet 50 pct. af udgiften til løntilskud, når der er tale om tilbud med 20 timer om ugen.

Til nr. 10

I tilknytning til aftale af 8. maj 1992 om aktivering mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti og Fremskridtspartiet er der enighed om, at oplæringsydelsen opretholdes, dog således at de første 20 timers aktivering altid vil blive honoreret med oplæringsydelsens 1. trin, 52,20 kr. i timen. For de aktiveringstimer, der måtte ligge ud over 20 timer ugentligt, vil ydelsen blive beregnet efter sædvanlige regler om oplæringsydelse, dvs. med enten 52,20, 62,65 eller 69,95 kr. i timen. De angivne satser er de gældende satser, 50, 60 og 67 kr. pr. time i niveau 1. april 1993 reguleret til niveau 1. januar 1994.

Med forslaget bestemmes, at unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der deltager i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb, modtager en oplæringsydelse.

Oplæringsydelsen til kontanthjælpsmodtagere under 23 år vil således pr. 1. januar 1994

udgøre 52,20 kr. pr. time, første gang pågældende aktiveres i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb, 62,65 kr. pr. time anden gang, og 69,95 kr. pr. time tredje og følgende gange, pågældende aktiveres i et særligt tilrettelagt jobtræningsforløb. De første 20 timers aktivering vil dog altid blive honoreret med oplæringsydelsens 1. trin, 52,20 kr. pr. time. For de aktiveringstimer, der måtte ligge ud over 20 timer ugentligt, beregnes ydelsen efter ovennævnte satser.

For 23-24-årige kontanthjælpsmodtagere udgør oplæringsydelsen ligeledes 52,20 kr. pr. time for de første 20 timers beskæftigelse om ugen; for timer herudover ydes 69,95 kr. pr. time ved aktivering i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb.

Det følger af stk. 2, at arbejdstiden er 20 timer om ugen, når kontanthjælpsmodtagere som led i ungdomsydelsen aktiveres i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb. Kommunen kan, hvis den ønsker det, give tilbud om flere timers aktivering.

Såfremt den kontanthjælp, som den unge ellers ville være berettiget til, overstiger oplæringsydelsen beregnet på grundlag af beskæftigelse i 20 timer eller flere timer ugentligt, ydes der et tillæg, der svarer til forskellen.

Økonomiske konsekvenser.

Ændringsforslaget indebærer, at der til de aktiverede kontanthjælpsmodtagere i jobtræningsforløb udbetales en fast bruttogrundydelse, men i de tilfælde, hvor kontanthjælpen overstiger bruttogrundydelsen, udbetales der et tillæg svarende til differencen.

Det betyder, at ydelsesniveauet i de fleste tilfælde vil svare til det niveau, der var forudsat i det oprindelige forslag.

For unge under 23 år, der får kontanthjælpen udmålt efter de særlige unge-regler, indebærer forslaget imidlertid et højere ydelsesniveau, fordi bruttoydelserne er højere end ydelsen efter unge-reglerne i det oprindelige forslag.

Isoleret set indebærer den lidt højere sats til de unge en merudgift i forhold til det oprindelige forslag på ca. 14 mio. kr. i 1994 og ca. 16 mio. kr. i 1995 (PL 1994).

Da oplæringsydelsen imidlertid samtidig berettiger til udbetaling af feriepenge, indebærer forslaget en yderligere merudgift på ca. 29

mio. kr. i hvert af årene, men det antages, at størstedelen af denne udgift vil blive modsvaret af en kontanthjælpsbesparelse i ferieperioden.

Til nr. 11 og 12

Med ændringsforslagene sikres det, at ydelserne i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb, dvs. oplæringsydelse, aktiveringsydelse og projektydelse, efter fradrag af arbejdsmarkedsbidraget ikke kan overstige arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb. Bestemmelsen sikrer endvidere ved ydelse af tillæg, at deltagerne samlet mindst får udbetalt et beløb, der svarer til den kontanthjælp, de ellers ville være berettiget til.

Til nr. 13

Ændringsforslaget er redaktionelt og stilles i konsekvens af ændringsforslaget ovenfor til § 15.

Til nr. 14

Ændringsforslaget bevirker, at kommunerne får 50 pct.'s refusion af udgifterne til aktivering i 20 timer ugentligt i løntilskud (§ 14, stk. 2) og i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb (§ 15, stk. 2). Hvis kommunen tilbyder beskæftigelse i særligt tilrettelagte jobtræningsforløb i mere end 20 timer ugentligt (§ 15, stk. 3 og 4), kan kommunen ligeledes få 50 pct.'s refusion for udgifterne til oplæringsydelsen, dog højst med et beløb svarende til den kontanthjælp, som den unge ellers ville være berettiget til. Ikke refusionsberettigede udgifter kan kommunen afholde af puljebeløbene, jf. ændringsforslaget nedenfor til § 24.

Til nr. 15

Ændringsforslaget har til hensigt at tydeliggøre, at kommunerne får refunderet 50 pct. af udgiften til aktiveringsydelse i form af kontanthjælpen. Der anvendes således den samme refusionsregel som for kommunernes udgifter til ungdomsydelse i form af kontanthjælp, jf. forslagens § 22, stk. 1.

Til nr. 16

Det præciseres, at har kommunen udgifter

til aktivering ud over 20 timer om ugen af kon-
tanthjælpsmodtagere under 25 år ved løntil-
skud eller i særligt tilrettelagte jobtræningsfor-
løb, kan disse udgifter afholdes af puljebelø-
bet.

Til nr. 17

I bemærkningerne til lovforslaget er det
nævnt, at kommunerne har mulighed for at fi-
nansiere udgifter til godtgørelse efter § 18 af
puljemidlerne. Dette foreslås præciseret ved at
indsætte en bestemmelse herom i selve loven.

Peder Sass (S) Bjarne Laustsen (S) Jørn Pedersen (S) Jan Petersen (S)

Grete Schødts (S) Taanquist (S) nfm. (fungerende formand) Lilli Gyldenkilde (SF)

Bente Juncker (CD) Pia Christmas-Møller (KF) Per Tærstøl (KF)

Grethe Fenger Møller (KF) Else Winther Andersen (V) Eva Kjer Hansen (V)

Bertel Haarder (V) Steffen Kjærulff-Schmidt (FP) Bent Aa. Rasmussen (RV)

Arne Nielsen (KRF)

Bilag**Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes besvarelse heraf***Spørgsmål 22:*

Ministeren bedes oplyse, om der i ungdomsydelsesordningen er en pligt for den unge til at tage imod et aktivitetstilbud, og at ungdomsydelsen kan tilbageholdes til unge, der afslår at tage mod et aktivitetstilbud i ungdomsydelsesordningen.

Svar:

Den unge i ungdomsydelsesordningen har som andre kontanthjælpsmodtagere pligt til at

tage imod et aktiveringstilbud, jf. § 40 i bistandsloven.

Hvis en ung i ungdomsydelsesordningen afviser at tage imod et tilbud om aktivering, kan kommunen stoppe udbetalingen af ungdomsydelsen, såfremt tilbudet stadig står åbent. Udbetalingen af ungdomsydelsen skal genoptages, hvis pågældende tager imod det foreliggende tilbud, eller hvis tilbudet ikke længere står åbent. I sidstnævnte tilfælde vil fremtidig hjælp blive ydet med tilbagebetalingspligt.